

Namatek
True Education

ISO

www.namatek.com

**Valid ISO
Certificate**

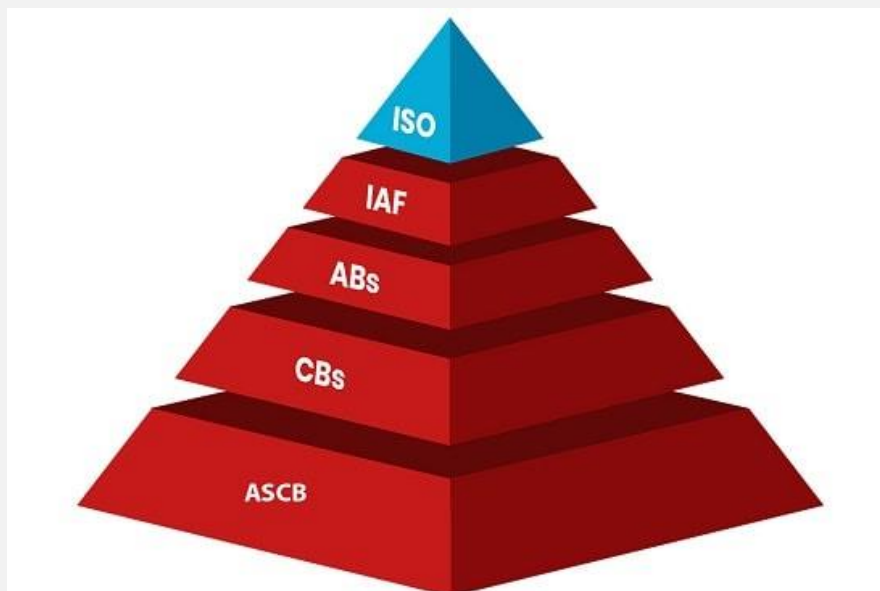
گواهینامه ایزو معتبر

فهرست مطالب

۱. آشنایی با مراجع صدور گواهینامه ایزو معتبر
۲. شناسایی مرجع صدور گواهینامه ایزو معتبر و غیرمعتبر
۳. چگونه یک مرجع صدور گواهینامه ایزو معتبر انتخاب کنیم؟
۴. در بررسی اعتبار گواهینامه ایزو معتبر چه مواردی را باید در نظر گرفت؟

استانداردها مشخصات فنی جهانی برای محصولات، خدمات و سیستم های مختلف هستند که کیفیت، ایمنی و کارایی را تضمین می کنند. ایزو تاکنون حدود ۲۲۵۲۱ استاندارد بین المللی را تأیید کرده که تقریباً تمامی صنایع را پوشش می دهد؛ از فناوری گرفته تا ایمنی مواد غذایی، خدمات و کشاورزی. گواهینامه ایزو معتبر توسط سازمان های بین المللی مستقل و غیر دولتی، ارائه می شود. در این مقاله قصد داریم به معرفی مراجع صدور گواهینامه ایزو معتبر و نحوه تشخیص مراجع معتبر از غیر معتبر بپردازیم.

آشنایی با مراجع صدور گواهینامه ایزو معتبر

خیلی از افراد فکر می کنند که ISO (International Organization for Standardization) گواهینامه صادر می کند؛ اما در حقیقت اینطور نیست. در عوض یک نهاد حسابرسی معتبر است که گواهی یا اعتبار لازم را به افراد اعطا می کند. بسته به نوع استاندردی که به وسیله آن سازمانی مورد حسابرسی قرار می گیرد، نام این نهادها را مرجع صدور گواهینامه (CB) یا مرجع اعتباربخشی (AB) می نامند. مرجع صدور گواهینامه را رجیستر

(Register) نیز می نامند. در ادامه به بررسی CB ، AB ، ASCB و IAF خواهیم پرداخت.

مرجع صدور گواهینامه یا CB

CB مخفف عبارت Certification Body و به معنای مرجع صدور گواهینامه است. مرجع صدور گواهینامه یک شخص (شرکت) ثالث و مستقل است که فرآیند صدور گواهینامه را مدیریت می کند.

این نهاد می تواند خصوصی یا دولتی باشد و در اندازه های مختلف از تاجران انحصاری گرفته تا سازمان های چند رشته ای و چند سایتی بزرگ را شامل شود و گواهینامه های استاندارد لازم برای نهادها را ارائه می دهد. CB ها زمانی اعتبار لازم را دارند که توسط یک مرجع اعتباردهی (AB) معتبر، تأیید شوند و در غیر اینصورت گواهینامه صادره از طرف آن ها، بی ارزش است. این نهاد استانداردهای لازم برای بررسی صلاحیت حسابرسی و آموزش و خدمات مشتری را بررسی می کند.

از جمله فعالیت های CB می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- **ارزیابی ها یا حسابرسی ها:** گزارشاتی در مورد جزئیات ارزیابی های صورت گرفته و در صورت وجود شکاف، گزارشی از شکاف بین الزامات موجود و نحوه عملکرد سازمان ها ارائه می دهد.

- **صدور گواهینامه:** اگر ارزیابی ها مثبت باشد، CB گواهینامه های لازم را صادر می کند.
- **لوگو یا نشان:** سازمان های دارای گواهینامه می توانند برای نشان دادن وضعیت گواهینامه دریافتی شان از آن استفاده کنند.
- **ارائه دهنده معیارهای تعیین صلاحیت یک نهاد صدور گواهینامه:** براساس استانداردهای ملی یا بین المللی شامل ارائه صلاحیت های مورد نیاز در حوزه های زیر است:
 - دانش و مهارت
 - آموزش و تجربه کارکنان
 - تجهیزات مناسب که به درستی کالیبره و نگهداری شده

مرجع اعتباردهی یا AB

AB مخفف عبارت Accreditation Body و به معنای مرجع اعتباردهی است. AB ها مراجع اعتباربخشی به مراکز صدور گواهینامه های ایزو (CBها) هستند.

قوانین سختگیرانه ای وجود دارد که مسئولیت سازمان های صدور گواهینامه یا حسابرسان را به تفصیل بیان می کند. ABها مقام های حاکم یا سازمان های تحت مالکیت دولت یا تحت توافق با دولت هستند که شایستگی های نهادهای صدور گواهینامه های معتبر در کشور را برای انجام ممیزی های لازم تأیید یا رد می کنند.

این کار با ارزیابی سیستم ها، رویه ها و نظارت بر عملکرد آن ها انجام می شود. نهادهای اعتباربخشی نیز توسط مجمع بین المللی اعتبارسنجی (IAF) مورد ارزیابی قرار می گیرند تا از سازگاری گواهینامه های صادره توسط این بخش ها با الزامات مجمع اطمینان حاصل شود.

ABها در بسیاری از کشورها با هدف حصول اطمینان از این که نهادهای صدور گواهینامه ایزو، تحت نظارت یک نهاد معتبر هستند، تأسیس شده اند. این نهادها در مواردی اقتدار خود را از دولت ها می گیرند. وظیفه اصلی AB عبارت است از:

- ارزیابی براساس استانداردهای مورد توافق بین المللی
- بررسی نهادهای ارائه خدمات صدور گواهی، آزمایش، بازرسی و کالیبراسیون (که در مجموع به عنوان نهادهای ارزیابی انطباق شناخته می شوند).
- اعتباربخشی براساس شایستگی
- بی طرفی
- بررسی و ارزیابی قابلیت عملکرد نهادها

سرویس اعتباردهی مرجع صدور یا ASCB

ASCB مخفف عبارت Accreditation Service for Certifying Body و به معنای سرویس اعتباردهی مراجع صدور (در اروپا) است که در سال ۱۹۹۵ در انگلستان تشکیل شد تا بتواند نهادهای بین المللی صدور گواهینامه های غیردولتی که به ارزیابی محصولات، پرسنل و سیستم های مدیریتی می پردازند را تأیید یا رد کند.

ASCB یکی از نهادهای اعتباردهی معتبر در جهان است که به دلیل بی طرفی، عمل گرا بودن و یکپارچگی ای که دارد، به تأیید بین المللی دست پیدا کرده است و در بیش از ۲۵ کشور در سرتاسر جهان فعالیت می کند. تمامی CBها، سازمان ها و حتی محصولات تحت نظارت ASCB قرار دارند. از جمله روش هایی که در ASCB برای ارزیابی استفاده می شود، می توان به محک زدن از طریق روش های کمی ارزیابی که توسط مجمع ارزیابی انطباق پذیرفته شده است، اشاره کرد.

این کار در تمامی دوره ها یا تا زمانی که یک نهاد عضو ASCB باشد، انجام می شود و جزئیات نحوه دستیابی به سطوح بالاتری که مورد نیاز نهادها است را بررسی می کند.

اعتباربخشی توسط هر شخص و به هر شکل امکان پذیر نیست، بلکه قوانین و مقرراتی دارد که معین می کند چه کسی و چگونه فرآیند اعتبارسنجی را انجام دهد.

از جمله فعالیت های ASCB می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تأیید صلاحیت نهادهای صدور گواهینامه
- اعتباربخشی به سازمان های آموزشی
- ثبت نام حسابرسان و ارزیابان
- ثبت نام افراد ذیصلاح
- میانجی‌گری بین خریداران و فروشندگان تأییدشده توسط ASCB (این کار زمانی انجام می شود که بین دو طرف معامله به دلیل کیفیت پایین محصول یا موارد دیگر اختلافی به وجود آمده باشد).
- پشتیبانی فنی
- مشاوره به دیگران

انجمن جهانی اعتبارسنجی یا IAF

IAF مخفف عبارت International Accreditation Forum و انجمن جهانی اعتبارسنجی ارزیابی انطباق است. کارکرد اصلی این نهاد توسعه یک برنامه جهانی برای ارزیابی میزان انطباق است که به ترویج موانع غیر تعرفه ای برای تجارت می پردازد.

از جمله اعضای IAF می توان به موارد زیر اشاره کرد:

• AB های سرتاسر جهان

• نمایندگان صنایع

• نهادهای صدور گواهینامه ایزو معتبر

از جمله اهداف IAF می توان به تسهیل در تجارت و بازرگانی، مطابق با سیاست های سازمان تجارت جهانی (World Trade Organization) با ایجاد شرایطی به منظور شناخت متقابل چندگانه (MLA – Multilateral Mutual Recognition Arrangement) براساس برنامه های اعتباربخشی اجرا شده توسط اعضای مرجع اعتباربخشی (AB) اشاره کرد.

IAF دارای ۲۷ عضو است که برخی از آن ها عبارت اند از:

• NACI ایران

• AACB استرالیا

• ABCB انگلستان

• ABRAC برزیل

• AMTZ هندوستان

• ANAB ایالات متحده

شناسایی مرجع صدور گواهینامه ایزو معتبر و

غیرمعتبر

مراجع صدور گواهینامه ایزو معتبر یا نامعتبر زیادی وجود دارند که شناسایی آن ها به راحتی امکان پذیر نیست. در ادامه به بررسی ویژگی های مراجع صدور گواهینامه معتبر و غیر معتبر می پردازیم.

مرجع صدور گواهینامه معتبر

یک CB معتبر باید یک فرآیند ارزیابی بسیار دقیق را از طریق یک نهاد اعتباربخشی انجام دهد تا این اطمینان حاصل شود که ممیزی های صورت گرفته توسط این نهاد، مطابق با الزامات حسابرسی هستند. در فرآیند ارزیابی موارد زیر بررسی می شوند، تا اطمینان حاصل شود که ممیزی ها و گزارشات حاصل از آن به درستی انجام شده باشند:

- شایستگی تیم حسابرسی
- روش حسابرسی مورد استفاده توسط نهاد صدور گواهینامه
- روش های کنترل کیفیت موجود

شایان ذکر است، سازمان هایی که از یک CB معتبر برای صدور گواهینامه استفاده می کنند، گواهینامه ISO27001 خود را با مهر AB و IAF دریافت می کنند.

نهاد صدور گواهینامه غیرمعتبر

برخلاف نهادهای صدور گواهینامه معتبر نهادهای غیرمعتبر، برای انطباق با الزامات ممیزی گواهینامه IAF، حسابرسی نمی شوند. در برخی موارد، تنها شناسایی انتظارات مشتریان برای این نهادها بسیار مهم است. در این نوع نهادها اگر مشتری به دنبال کسب گواهینامه ای همانند گواهینامه ISO 27001 برای برآوردن نیاز خود باشد، بررسی می کنند که آیا مشتری مذکور به گواهینامه معتبر نیاز دارد یا صدور گواهینامه های غیرمعتبر نیز برای وی قابل قبول است و سپس بر اساس آن اقدام به صدور گواهینامه خواهند کرد.

چگونه یک مرجع صدور گواهینامه ایزو معتبر انتخاب کنیم؟

صاحبان مشاغل و سازمان ها باید قبل از انتخاب یک مرجع صدور گواهینامه ایزو، معیارها و پارامترهای لازم را در نظر بگیرند. عوامل متعددی وجود دارند که قبل از انتخاب مرجع مناسب باید در نظر گرفته شوند، مانند:

- میزان اعتبار مرجع صدور گواهینامه ایزو معتبر (اعتبارسنجی)
- سابقه و شهرت این مرجع
- محدوده فعالیت های آن

در ادامه به شرح هر یک از این عوامل می پردازیم.

اعتبارسنجی

اولین چیزی که در مورد یک مرجع صدور گواهینامه معتبر باید در نظر گرفت، سطح اعتبار آن است. سازمان های شخص ثالث زیادی وجود دارند که ادعا می کنند، مرجع صدور گواهینامه معتبری هستند و سیستم شما را بررسی می کنند و به شما گواهینامه اعطا می کنند.

- آیا این سازمان ها دارای مجوز انجام این کار هستند؟

- خیر. اکثر آن ها، نهادهای اعتباربخشی معتبری نیستند.
ISO به منظور تأیید اعتبار هر نهاد صدور گواهینامه، باید جزئیات اعتباربخشی و سطح اعتبار هر نهاد را به رسمیت شناخته باشد که این کار توسط مجمع بین المللی اعتبار بخشی (IAF) صورت می گیرد و توسط آن تأیید می شود.

میزان سابقه و شهرت

هنگامی که صحبت از اصالت و اعتبار گواهینامه ایزو می شود، باید میزان سابقه و شهرت مرجع صدور گواهینامه را بررسی کرد. اگر از گواهینامه ایزو برای اهداف بازاریابی استفاده می شود، باید توسط یک مرجع صدور گواهینامه معتبر تأیید شود. گواهینامه هایی که توسط مراجع صدور گواهینامه غیرمعتبر ارائه می شوند، تنها باعث خدشه دار کردن اعتبار سازمان ها در جامعه خواهند شد.

نهادهای صدور گواهینامه های غیرمعتبر، گواهینامه ها را بدون هیچ ممیزی یا بررسی سیستم های مدیریتی صادر می کنند که سبب کاهش اعتبار سازمان در جامعه می شود و حتی ممکن است، سبب کاهش مشتریان در هر کسب و کار شود.

تنها نهادهای اعتباربخشی IAF و MLA اعتبار لازم برای ارائه گواهینامه های معتبر را دارند. گواهینامه صادر شده توسط این ارگان ها، سطح اعتبار سازمانی را بالا می برد.

حوزه های اعتباربخشی

نهادهای صدور گواهینامه ایزو، برای صدور گواهینامه برای یک صنعت یا استاندارد خاص باید اعتباربخشی لازم در آن حوزه را داشته باشند. همه نهادهای صدور گواهینامه ایزو، در تمامی حوزه ها شرایط اعتباربخشی برای صدور گواهینامه را ندارند. هر کسب و کاری برا اخذ گواهینامه ایزو در حوزه خود باید بررسی کند که آیا نهاد مذکور، در حوزه مورد نظر سازمان، اجازه فعالیت دارد یا خیر.

با استفاده از کد حوزه صادرکننده گواهینامه ایزو می توانید صحت این نهادها را تأیید کنید.

در بررسی اعتبار گواهینامه ایزو معتبر چه مواردی را باید در نظر گرفت؟

7 موردی که باید هنگام بررسی اعتبار یک گواهی ایزو بررسی شوند، به شرح زیر هستند:

1. اولین جایی که برای بررسی اعتبار یک نهاد صدور گواهینامه باید به آن مراجعه کنید IAF است. اگر نام نهاد صدور گواهینامه در لیست IAF نبود، معتبر نیست.

۲. در مرحله بعد باید بررسی شود که آیا گواهینامه توسط یک نهاد اعتباربخشی ملی صادر شده یا خیر. اگر سازمانی توسط یکی از این ارگان ها تأیید شده باشد می توانید از معتبر بودن آن گواهینامه، مطمئن باشید.

۳. تاریخ انقضای گواهینامه را بررسی کنید. اکثر گواهینامه ها ۳ سال اعتبار دارند و در ادامه نیاز به تمدید دارند. اگر گواهینامه مذکور تاریخ انقضا نداشته باشد یا از آن گذشته باشد، معتبر نیست.

۴. باید بررسی شود که آیا سازمان مجدداً تأیید شده یا خیر. همان گونه که در مورد ۳ گفته شد، سازمان ها هر ۳ سال یکبار باید فرآیند صدور گواهینامه را طی می کنند تا بتوانند گواهینامه خود را حفظ کنند. اگر سازمانی مجدد تأیید نشده باشد، معتبر نیست.

۵. باید بررسی شود که آیا نهاد به حالت تعلیق درآمده یا لغو شده است. اگر گواهینامه یک سازمان به حالت تعویق درآید، به این معنا است که این نهاد مطابق با استانداردهای ISO نیست.

۶. باید بررسی شود که آیا شخص ثالثی اعتبار این سازمان را تأیید کرده است یا خیر.

۷. باید با سازمان صدور گواهینامه برای تأیید گواهی تماس بگیرید.